

Viksu Vantaan ikääntymispoliittisen ohjelma ja toimeenpanosuunnitelma

Liitteet

Liite 1 Vantaan kaupungin ikäpoliittista ohjelmaa valmistelevan työryhmän nimeäminen.....	2
Liite 2 Ohjausryhmä Hyry	4
Liite 3 Viksun kehittäjäryhmä ja senioriosaajat.....	5
Liite 4 Palvelurakenteen kehittämisohjelman työryhmä	6
Liite 5 Kuvaus Viksun työskentelyprosessista	7
Liite 6 Viksu on osa Muutosvoimaan vanhustyön osaamiseen hankekokonaisuutta.....	10
Liite 7 Vantaalaisille yli 64 vuotiaille maksettujen kansaneläkkeiden osat ja niiden suuruudet joulukuussa 2009.....	11
Liite 8 Vähintään 65 vuotta täyttäneet Vantaalla tilastokatsaus 14:2009.....	12
Liite 9 Yli 65 -vuotiaita asukkaita kaupunginosittain 18.1.2010	22
Liite 10 75 -vuotiaiden määrän muutos 1.1.2009-1.1.2019 sekä kokonaisväestömäärän ennuste v. 2018 kaupunginosittain.	23
Liite 11 Terveysrot Vantaalla.....	24

Liite 1 Vantaan kaupungin ikäpoliittista ohjelmaa valmisteleavan työryhmän nimeäminen

Sosiaali- ja terveysministeriö on julkaissut keväällä 2008 Ikäihmisten palvelujen laatusuosituksen. Laatusuositus ohjaa kuntia laatimaan eri tahojen yhteistyönä "Ikääntymispoliittisen strategian", joka muodostaa perustan toiminnan suunnittelulle ja kehittämiselle. Vantaan kaupungissa ei ole laadittu laatusuosituksen mukaista ikääntymispoliittista strategiaa. Kaupungissa strategia -käsitettä käytetään kaupunkistrategiasta, sen vuoksi laatusuosituksen tarkoittamasta asiakirjasta esitetään nimitystä Vantaan kaupungin ikäpoliittinen ohjelma. Ikäpoliittinen ohjelma ja siihen sisältyvä, vuoden 2009 tulostavoitteena oleva, toteutussuunnitelma laaditaan vuoden 2009 aikana.

Vantaan kaupungin strategisena pyrkimyksenä on vahvistaa ja vakiinnuttaa toimialojen, yritysten ja kolmannen sektorin yhteistyötä ikääntyvien hyvinvoinnin edistämiseksi. Ikääntyneiden palvelujen ytimen muodostaa "Yhteinen vastuu hyvästä vanhuudesta", joka on kaupunkitasoinen kriittinen menestystekijä. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla on tavoitteena sosiaali- ja terveysministeriön Ikäihmisten palvelujen laatusuosituksen huomioon ottaminen toiminnan kehittämisessä.

Esitys: Apulaiskaupunginjohtaja Jukka T. Salminen esittää, että kaupunginjohtaja

1. perustaa työryhmän, jonka tehtävänä on laatia esitys Vantaan kaupungin ikäpoliittiseksi ohjelmaksi laatusuositukseen perustuen:

- esitys laaditaan kaupungin toimialojen kanssa yhteistyössä sekä vuorovaikutuksessa kuntalaisten, kolmannen sektorin, elinkeinoelämän ja muiden toimijoiden kanssa
- lähtökohtana on kolmatta ja neljättä ikäänsä elävien kuntalaisten erilaiset tarpeet ja voimavarat - toimitaan ennakoivasti arvioiden
- ohjelmassa määritellään visio ja linjaukset ikäihmisten hyvinvoinnin ja palvelujen turvaamiseksi
- ohjelma on perusta kunnan, toimialan ja yksittäisen työntekijän toiminnalle
- ohjelman toteutumista seurataan ja arvioidaan säännöllisesti

Ohjelman pääsisältö:

- Asuminen ja ympäristö
- Liikenne ja viestintäyhteydet
- Oppiminen, kulttuuri ja harrastukset
- Osallisuus ja vaikuttaminen
- Palvelurakenteen kehittämisen linjaukset
- Henkilöstöön liittyvät linjaukset
- Asumis- ja hoitoympäristöön liittyvät linjaukset

2. Vantaan kaupungin toimialojen edustajiksi (varaedustajiksi) Vantaan kaupungin ikäpoliittista ohjelmaa valmistelemaan työryhmään nimetään seuraavat henkilöt:

Vanhus- ja vammaispalvelut

Johtaja Matti Lyytikäinen, työryhmän puheenjohtaja
Erytisasiantuntija Anne Aaltio, työryhmän sihteeri

Keskushallinto

Strategiasuunnittelija Christa Salovaara-Karstu (tilastosihteeri Sisko Salo)
ICT-hankeasiantuntija Seija Laine (ICT-projektipäällikkö Merja Taipaleenmäki)

Maankäytön ja ympäristön toimiala

Korjausneuvoja Pekka Kinnari (terveydensuojelutarkastaja Pirjo-Riitta Turunen)

Sivistystoimen toimiala

Johtava rehtori Kaisa Väyrynen (koulutuspäällikkö Heli-Kaarina Degerman)
Aluekirjastonjohtaja Marjatta Lahti (koulutuspäällikkö Heli-Kaarina Degerman)

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala

Viestintäpäällikkö Elina Kinnunen (tiedottaja Esa Pesonen)
Puheterapeutti Marjatta Ylätupa-Erola (johtava ylilääkäri Anita Korhonen)
Erytisasiantuntija Irmeli Salakka (A-klinikkatyön johtaja Juha Leistola)
Ympäri vuorokautisen hoivan ylihoitaja Tuula Lahti (palvelupäällikkö Ismo Rautiainen)
Johtava sosiaalityöntekijä Armi Rintala (palvelupäällikkö Anna-Liisa Korhonen)
Ylilääkäri Juha Jolkkonen (ylihoitaja Anna-Maija Liedempohja)

Tilakeskuksen toimiala

Hankesuunnittelupäällikkö Jarmo Fäldt eläkkeelle 1.1.09(etumies Jukka Järvelä)

Vapaa-ajan ja asukaspalveluiden toimiala

Liikuntapalvelupäällikkö Pirkko Nurmi (toiminnanjohtaja Riitta Laine)
Aluekulttuurisihteeri Annikki Alku (toiminnanjohtaja Riitta Laine)
Aluepalvelupäällikkö Katja Syvärinen (toiminnanjohtaja Riitta Laine)

Vanhusneuvosto on nimennyt edustajakseen Simo Hiekkalinnan (Maija-Leena Mero). Heidän lisäksi työryhmä kuulee eri alojen asiantuntijoita.

Vantaan hyvinvointiryhmä (HYRY) toimii ikäpoliittisen ohjelman laadinnan ohjausryhmänä.

Työryhmän tulee jättää esityksensä apulaiskaupunginjohtajalle 31.12.2009 mennessä.

Päätös
jakelu
Hyväksyn esityksen.
kirjaamo/kaupunginhallitus
toimialajohtajat
työryhmän jäsenet, varajäsenet

Päiväys
Allekirjoitus
Nimen selvennys
Virka-asema
Vantaa 3.11.2008
Juhani Paajanen
Kaupunginjohtaja

Liite 2 Ohjausryhmä Hyry

Peltomäki Jukka	Apulaiskaupunginjohtaja/MATO, puheenjohtaja
Henriksson Tomi	Yleiskaavasuunnittelija / MATO, sihteeri
Ahola Eija	Nuorisotoimenjohtaja/VAPAS
Aronkytö Timo	Terveyspalvelujen johtaja /SOSTER
Askola-Vehviläinen Sole	Varhaiskasvatuksen johtaja/SITO
Juosila Marianne	Erityisasiantuntija/SOSTER
Kallistahti Veli-Matti	Liikuntatoimenjohtaja/VAPAS
Kalo Ilkka	Perusopetuksen johtaja/SITO
Karlsson Lena	Suunnittelija/SITO
Kivistö Pirjo	Viestintäpäällikkö/ MATO
Kyttälä Hannu	Tietopalvelupäällikkö/KEHA
Lautiola Hannele	Monikulttuurisuusasiain koordinaattori/VAPAS
Lehto-Häggroth Elina	Apulaiskaupunginjohtaja/SITO
Lehtonen Iris	Kulttuuritoimenjohtaja vs./VAPAS
Lyytikäinen Matti	Vanhus- ja vammaispalvelujenjohtaja/SOSTER
Nygren Heidi	Toimialajohtaja vs. /VAPAS
Paukku Raila	Strategiapäällikkö / KEHA
Pesonen Maritta	Perhepalveluiden johtaja/SOSTER
Pääkkönen-Tarvainen Leena	Erityisasiantuntija/SOSTER
Ristimäki Tia	Lasten ja nuorten palveluiden koordinaattori/ SITO/SOSTER/VAPAS
Rönholm Niclas	Ruotsinkielisen opetustoimenjohtaja/SITO
Salminen Jukka	Kirjastopalveluiden johtaja vs./SITO
Salminen Jukka T.	Apulaiskaupunginjohtaja/SOSTER
Salovaara-Karstu Christa	Strategiasuunnittelija/KEHA
Sillanpää Jouko	Yhteyspäällikkö/KEHA
Stenius Annukka	Toiminnanjohtaja/VAPAS
Syvärinen Katja	Asukaspalvelujohtaja/VAPAS
Taipale-Vuorinen Susanna	Kehittämisen- ja hallintopäällikkö/VAPAS
Torkkeli Antti	Suunnittelija/SITO
Tossavainen Ari	Aluesihteeri/VAPAS
Ylöstalo-Kuronen Paula	Nuorisotoimen- ja aikuiskoulutuksen johtaja/SITO
Viljamaa Marja	Kehittämispäällikkö/SITO (Ylöstalo-Kurosen sijainen)

Liite 3 Viksun kehittäjäryhmä ja senioriosaajat

Matti Lyytikäinen , puheenjohtaja, tulosaluejohtaja, vanhus- ja vammaispalvelut

Anne Aaltio, sihteeri, erityisasiantuntija, vanhus- ja vammaispalvelut

Ari Heikkinen, lehtori, Laurea ammattikorkeakoulu

Tuula Heinonen, projektikoordinaattori, Muutosvoimaa vanhustyön osaamiseen -hanke, vanhus- ja vammaispalvelut

Timo Järvensivu, KTT, verkostotutkija, Aalto yliopiston kauppakorkeakoulu (Helsingin kauppakorkeakoulu)

Elina Kinnunen, viestintäpäällikkö, sosiaali- ja terveystoimi

Viksun Senioriosaajat

Pirkko Hannula

Tuula Koli

Markku Mäkinen

Anja Pekkinen

Päivi Puurunen

Liite 4 Palvelurakenteen kehittämisohjelman työryhmä

Vanhus- ja vammaispalvelut

Matti Lyytikäinen, tulosaluejohtaja, puheenjohtaja,

Anne Aaltio, erityisasiantuntija, sihteeri

Raimo Aarniola, palvelupäällikkö

Juha Jolkkonen, johtava ylilääkäri

Anna-Liisa Korhonen, palvelupäällikkö

Kristiina Matikainen, suunnittelija

Ulla-Stina Palomaa, senioriasiantuntija

Ismo Rautiainen, palvelupäällikkö

Liite 5 Kuvaus Viksun työskentelyprosessista

Viksu työryhmän kokoukset

9.1.2009 klo 12.45-16
5.2.2009 klo 8.30-12
16.3.2009 klo 12-16
24.4.2009 klo 12-16
26.8.2009 klo 8-12
17.9.2009 klo 8-12
2.11. 2009 klo 8-12
7.12.2009 klo 8-12
21.1.2010 klo 8-12

Ohjausryhmä HRY:n kokoukset

13.2.2009
18.9.2009
27.11.2009
29.1.2010
26.2.2010

Seminaari 4.6. 2009

Viksun jalkautuminen

1. Alue-toimikunnat

Hakunilan alue-toimikunta 7.10.09
Korson alue-toimikunta 7.10.09
Tikkurilan alue-toimikunta 4.11.09
Myyrmäen alue-toimikunta 10.11.09
Svenska Komitte 11.11.09
Aviapolisin alue-toimikunta 11.11.2009

2. Vanhusten viikon avoimet tilaisuudet

Tikkurila 6.10.09
Myyrmäki 7.10.09

3. Päätäjäjalkautumiset

Vanhusneuvosto 26.10.09
Sosiaali- ja terveystalokunta 2.11.09
Kaupunginhallitus 9.11.09

4. Eri sidosryhmien tilaisuuksia

Korson Kirkon diakoniarokhma 24.9.2009
Varian johtorokhma 11.11.09
Laurean opiskelijat eri tilaisuuksissa syksyllä 2009
Senioriosaajat 9.11.09
Koulutuksessa olevat senioriosaajat 17.11.09
Monikulttuurisuuden avainhenkilöt 3.12.09

Blogikirjoitukset

Antti Lindtman, valtuuston puheenjohtaja, 9.3.2009

Hallinto hereillä - aktiiviseniorit ovat täällä!

Jaana Huhta, kaupunginhallituksen varajäsen, kaupungin varavaltuutettu, 16.3.2009

Vaihtoehtoisia vanhuuksia

Kaarina Suonperä, kaupunginhallituksen jäsen, kaupunginvaltuutettu, 23.3.2009

Hellin käsin, kuuntelevin sydämin

Miikkael Liukkonen, Vantaan sosiaali- ja potilasasiamies, 30.3.2009

Ympyrä sulkeutuu

Raili Eronen, senioriosaaja, 6.4.2009

Senioriosaajan mietteitä

Sirpa Pajunen, kaupunginhallituksen jäsen, kaupunginvaltuutettu, 14.4.2009

Sumuinen vanhuus

Mitri Siltalahti, Super ry:n päälouottamusmies, 20.4.2009

007 ja lupa luopua

Pauliina Takala, vanhusasiavaltuutettu, Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus, 27.4.2009

Rakkaudeton elämä on sujuvaa mutta merkityksetöntä

Matti Huhta, Helsingin Sanomien toimittaja, 4.5.2009

Uudet eläkeläiset hyötykäyttöön

Tuula Koli, senioriosaaja - Matti Lyytikäinen, tulosaluejohtaja - Elina Kinnunen, viestintäpäällikkö, 11.5.2009

Ikääntyminen on in

Eevali Kontio, verkkopäätoumittaja, 18.5.2009

Sähköisiä unelmia

Sirkku Rannikko, Vanhusten kotiapusäätiön toiminnanjohtaja, 25.5.2009

Vantaalla toukokuussa 2039
Esa Pesonen, tiedottaja, 1.6.2009
Vanhusten kaupunki
Kirsi Leinonen, terveydenhoitaja, 8.6.2009
Terveyttä senioreille
Timo Järvensivu, Helsingin kauppakorkeakoulun verkostotutkija, 24.6.2009
Olkoon rintamamme yhteinen!
Raimo Myöhänen, roskanpoimija, 12.8.2009
Seniorisinkku
Pontus Salmi, Vantaan seurakuntayhtymän yhteisen seurakuntatyön päällikkö, 18.8.2009
Terve usko tuo terveyttä elämään
Timo Saari, Kela Vantaan-Porvoon vakuutuspiirin johtaja, 27.8.2009
Sukupolvet
Maria Viljanen, Liika on aina liikaa - projektin projektipäällikkö, 3.9.2009
Rakas ystävä vai vihollinen: alkoholi
Marika Kurth, Seniorpolis -hankkeen projektipäällikkö, 10.9.2009
Tervetuloa Seniorpolikseemme
Leena Pohjonen, Laurean terveydenhoitajaopiskelija, 17.9.2009
Ikäihmisiin on syytä satsata
Anne Aaltio, erityisasiantuntija, 23.9.2009
Huolestunut seniori soitti minulle
Viksu lähtee kiertueelle 2.10.2009
Elina Kinnunen, viestintäpäällikkö, 16.10.2009
Elokuvan avulla kohti korkeuksia
Otteita pääjohtaja Jorma Huuhtasen puheesta 10.10. Vanhustenpäivän juhlassa Vantaalla
Esa Pesonen, tiedottaja, 27.10.2009
Ikääntynyttä ei jätetä
Anja Pekkinen, senioriosaaja, 2.11.2009
Ikäihmiset saatava liikunnan pariin
Kati Tyystjärvi, kaupunginvaltuutettu, 10.11.2009
Tunneemme Ainon ja Reinon?

Verkostohaastattelut

Asuminen ja esteettömyys

Soster erityisasiantuntija Marianne Juosila
Soster erityisasiantuntija Leena Pääkkönen-Tarvainen
Soster Vahvan johtaja Matti Lyytikäinen
Soster talous- ja hallintopalvelujen johtaja Ari Toiva
Soster palvelupäällikkö Anna-Liisa Korhonen
Soster strategia ja kehittämispäällikkö Markus Syrjänen
Mato asumisasioiden johtaja Teija Ojankoski
Mato yleiskaavasuunnittelija Tomi Henriksson
Mato liikennesuunnittelupäällikkö Hannu Laakso

Yhteinen vastuu hyvästä vanhuudesta

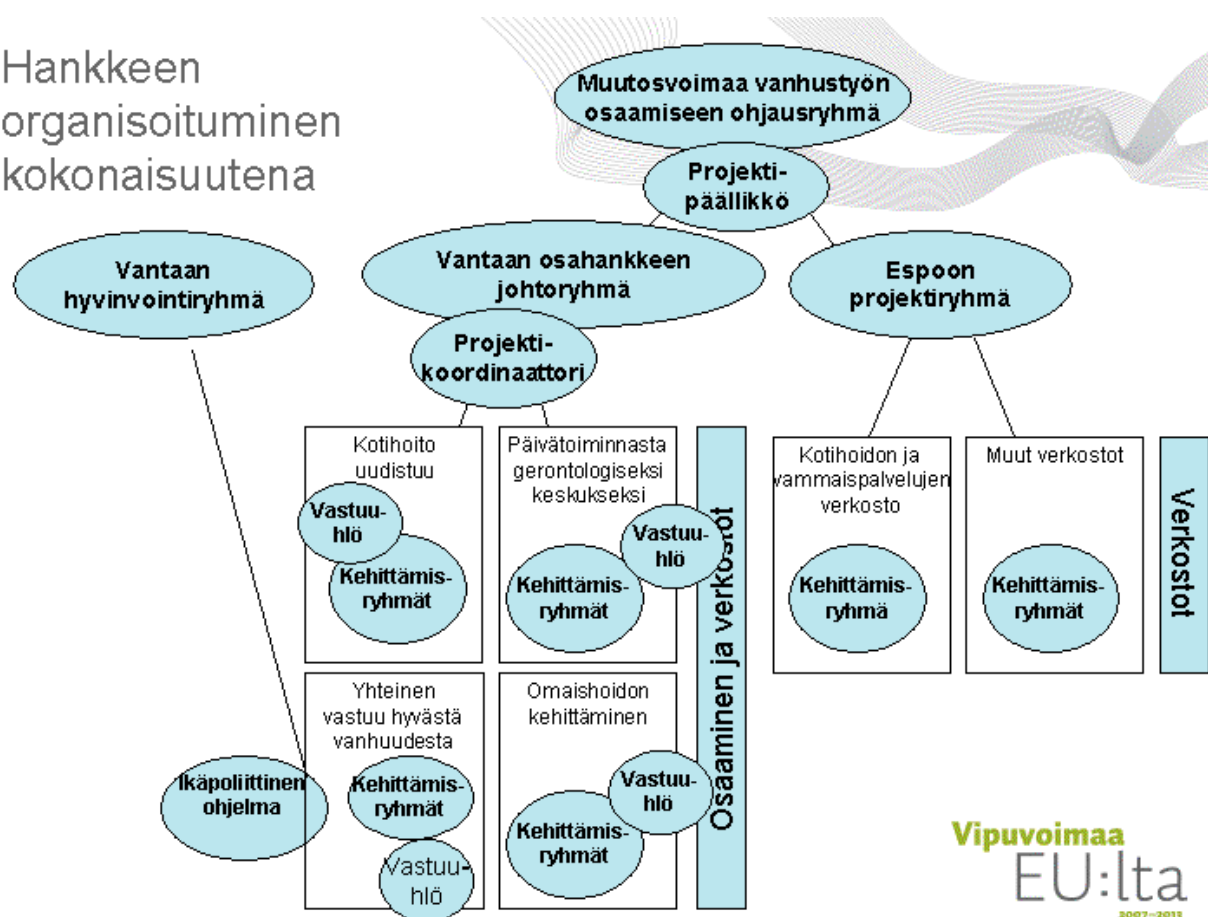
Soster tulosaluejohtaja Maritta Pesonen

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

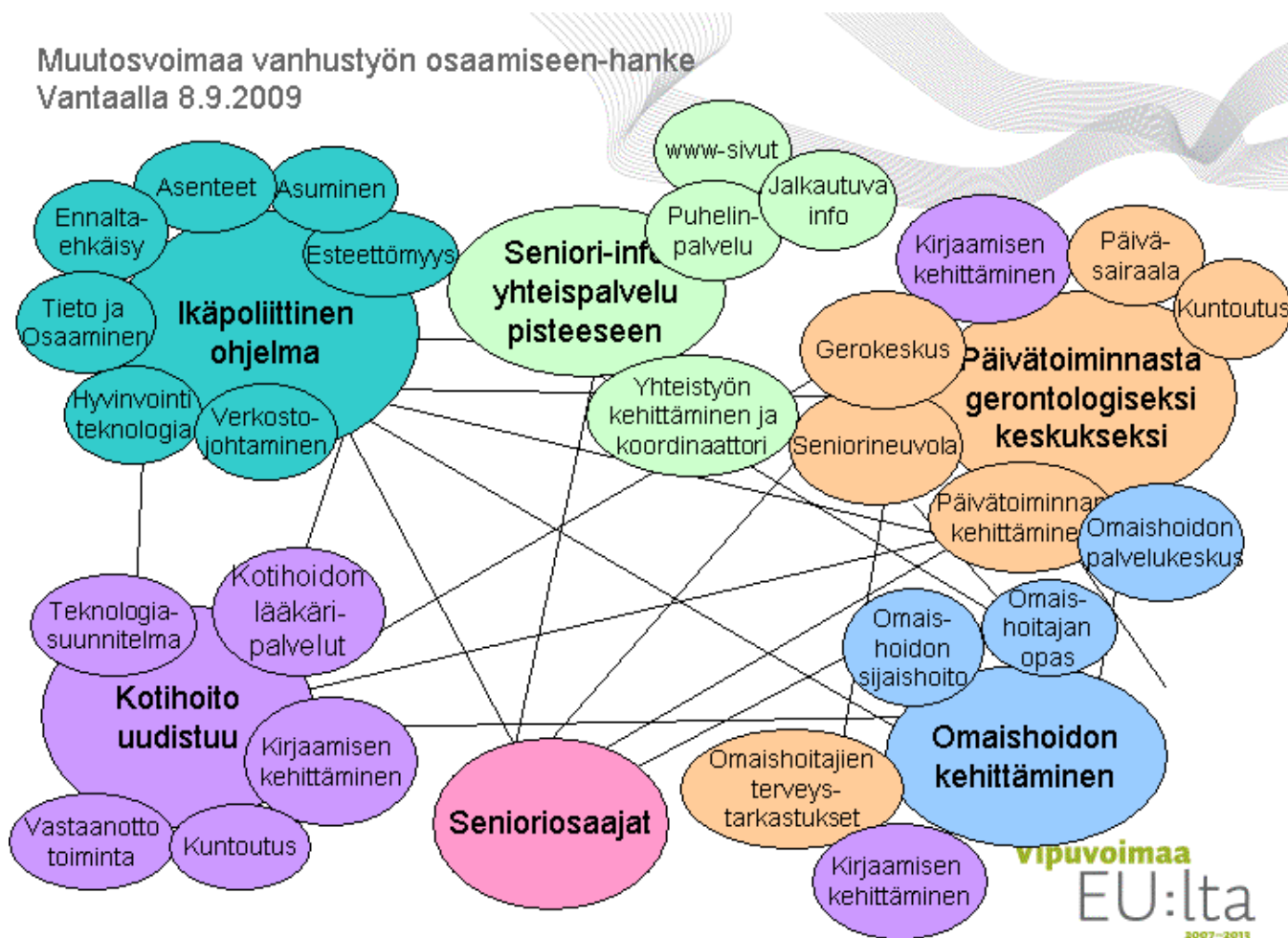
Vapas suunnittelija Meija Tuominen

Liite 6 Viksu on osa Muutosvoimaan vanhustyön osaamiseen hankekokonaisuutta

Hankkeen organisoituminen kokonaisuutena

Muutosvoimaa vanhustyön osaamiseen-hanke Vantaalla 8.9.2009

Liite 7 Vantaalaisille yli 64 vuotiaalle maksettujen kansaneläkkeiden osat ja niiden suuruudet joulukuussa 2009

Vantaalaisille yli 64 vuotiaalle maksettujen kansaneläkkeiden (Kelan eläke-etuuksien) osat ja niiden suuruudet joulukuussa 2009.

Yhteensä	Eläke-etuuden osan tarkenne					
	Yhteensä		Vähennetty		Täysi#	
Sukupuoli	Saajat	Keskim. etuus e/kk	Saajat	Keskim. etuus e/kk	Saajat	Keskim. etuus e/kk
Yhteensä	6 295	225,88	5 967	214,53	328	432,32
Miehet	1 287	216,40	1 214	207,47	73	364,89
Naiset	5 008	228,32	4 753	216,34	255	451,62

Suhteuttamaton *)	Eläke-etuuden osan tarkenne					
	Yhteensä		Vähennetty		Täysi	
Sukupuoli	Saajat	Keskim. etuus e/kk	Saajat	Keskim. etuus e/kk	Saajat	Keskim. etuus e/kk
Yhteensä	6 087	227,87	5 836	215,16	251	523,48
Miehet	1 191	220,60	1 152	208,84	39	567,96
Naiset	4 896	229,64	4 684	216,71	212	515,30

Suhteutettu**)	Eläke-etuuden osan tarkenne					
	Yhteensä		Vähennetty		Täysi	
Sukupuoli	Saajat	Keskim. etuus e/kk	Saajat	Keskim. etuus e/kk	Saajat	Keskim. etuus e/kk
Yhteensä	208	167,61	131	186,70	77	135,14
Miehet	96	164,32	62	182,07	34	131,95
Naiset	112	170,44	69	190,86	43	137,67

Suhteutus-tieto kuvaa sitä, onko etuudensaajan Suomen eli EU/ETA-maiden ulkopuolella asuma aika pienentänyt maksettavaa etuutta.

*) Suhteuttamaton-luokan edunsaajan mahdollinen ulkomailla asuminen ei ole pienentänyt maksettavan kansaneläkkeen määrää.

***) Suhteutettu-luokan etuuden saaja, jonka Suomessa asumisaika ei ole täyttynyt.

Tilastojen lähde: Kelan eläke-etuuksien osat ja niiden suuruus raportti WIT092A

Tulot niin pienet, että eivät ole vähentäneet kansaneläkettä

Tilastokatsaus

2009:14 (lisä)

Vantaan kaupunki Tietopalvelut

6.10.2009

Katsauksen laatija: Hannu Kyttälä, puh. 8392 2716

sähköposti: etunimi.sukunimi@vantaa.fi

B17:2009 ISBN 978-952-443-305-1, ISSN 0786 - 7476

Vähintään 65 vuotta täyttäneet Vantaalla

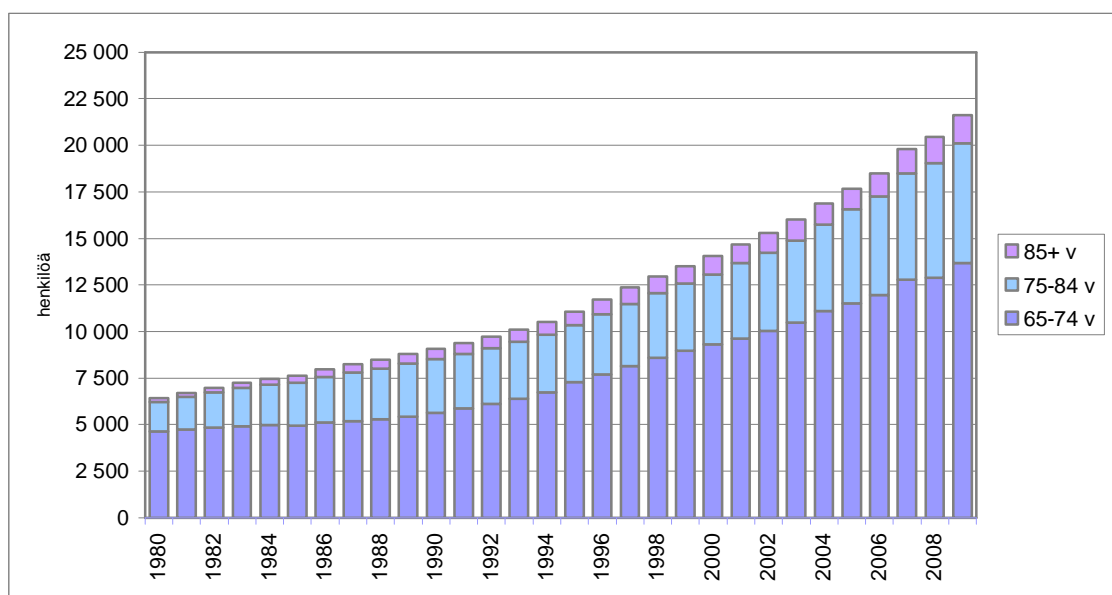
65 vuotta täyttäneiden määrä ja osuus väestöstä kasvaa tasaisesti

Vuoden 2009 alussa 65 vuotta täyttäneitä tai sitä vanhempia vantaalaisia oli 21 622 henkilöä. Heistä 65–74-vuotiaita oli 13 668 ja vähintään 75 vuotta täyttäneitä 7 954. Ruotsinkielisiä näistä eläkeiän saavuttaneista oli 1 204 ja muunkielisiä 405 henkilöä.

Naisia 65 vuotta täyttäneistä oli 58 prosenttia, 75 vuotta täyttäneistä 64 prosenttia ja 85 vuotta täyttäneistä jo 76 prosenttia.

1980-luvulla vähintään 65 vuotta täyttäneiden vantaalaisten määrä kasvoi vielä melko hitaasti. Vuosittainen kasvu vaihteli 150:stä 350 henkilöön. 1990-luvun puolivälissä kasvu nopeutui ja on jatkunut nopeana tähän saakka. Vuoden 2008 aikana ikäryhmä kasvoi 1 180 henkilöllä. Vähintään 65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä oli 1980-luvulla alle kuudessa prosentissa, mutta alkoi kasvaa 1990-luvulla nopeasti. Vuoden 2009 alussa ikäryhmän osuus väestöstä oli jo 11,1 prosenttia.

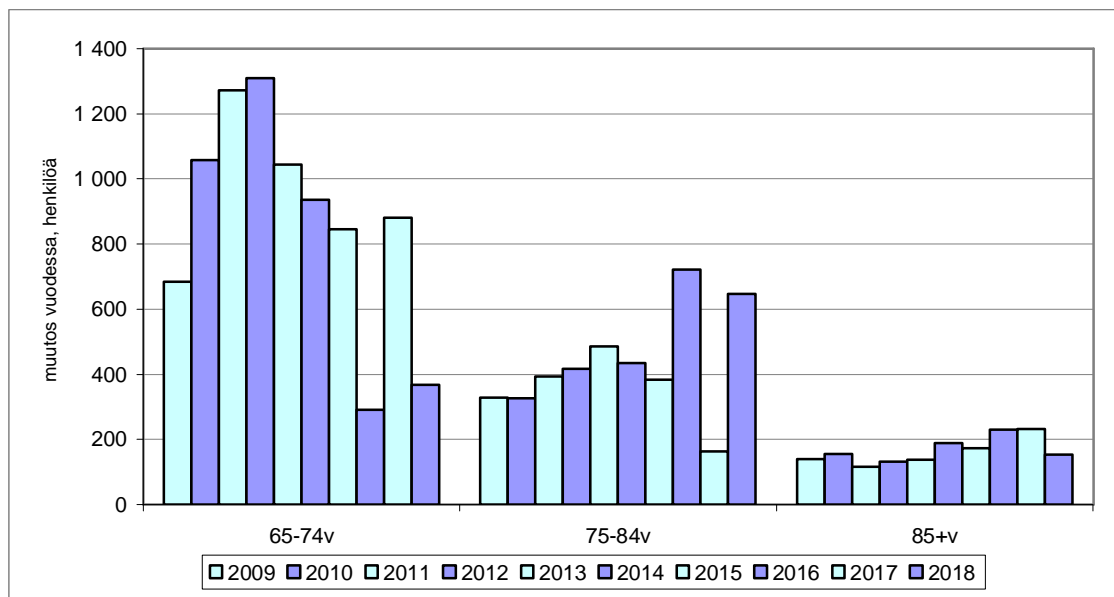
Kuvio 1. Vähintään 65 vuotta täyttäneiden vantaalaisten määrä (henkilöä) 1.1.1980-1.1.2009

65 vuotta täyttäneiden ja sitä vanhempien määrä kasvaa suhteellisesti nopeammin kuin koko väestön määrä. Vuodesta 1990 vuoteen 2009 Vantaan väestönkasvu oli 28 prosenttia, mutta 65 vuotta täyttäneiden ja sitä vanhempien määrä kasvoi samassa ajassa 138 prosenttia. Ikäryhmän sisällä vanhimman joukon, vähintään 85 vuotta täyttäneiden, kasvu on ollut vielä nopeampaa: vuodesta 1990 vuoden 2009 alkuun kasvu oli 170 prosenttia. Vuosittain 85+ -vuotiaiden määrä kasvaa sadalla henkilöllä.

Väestöennusteen mukaan 65 vuotta täyttäneiden ja sitä vanhempien määrän kasvu jatkuu nopeana: vuonna 2014 heitä on runsas kolmannes eli 2 500 enemmän ja vuoden 2019 alussa yli puolet eli 4 000 enemmän kuin vuoden 2009 alussa. Vanhimman ikäryhmän, 85+ -vuotiaiden, joukko kasvaa vuoteen 2014 mennessä yli puolella, 700 henkilöön, ja vuoteen 2019 mennessä yli kaksinkertaiseksi, yli tuhanteen henkilöön.

Kuvio 2. Ikäryhmän vuosimuutos, ennuste vuosille 2009-2018

Vähintään 65 vuotta täyttäneiden osuus koko kaupungin väestöstä oli vuoden 2009 alussa 11,1 prosenttia. Vuoden 2019 alkuun mennessä väestöosuuden ennustetaan nousevan 16,7 prosenttiin.

65 vuotta täyttäneiden määrän ja väestöosuuden kehitys suuralueilla

Vuoden 2009 alussa lukumääräisesti eniten vähintään 65 vuotta täyttäneitä asui Myyrmäen (7 370) ja Tikkurilan (4 590) suuralueilla. Myyrmäessä ikäryhmän väestöosuus oli 14,6 prosenttia ja Tikkurilassa se oli 12,4 prosenttia. Ikäryhmän suhteellinen väestöosuus oli Tikkurilaa suurempi Kivistön suuralueella, 12,7 prosenttia.

Vähintään 65 vuotta täyttäneiden lukumäärä on kehittynyt suuralueiden erilaisesta väestön ikärakenteesta johtuen eri tavoin. Määrällisesti viime vuosina kasvu on ollut eniten Myyrmäen suuralueella, jossa lukumääräisesti ja myös suhteellisesti on eniten tämän ikäistä väestöä. Suhteellisesti nopein kasvu 2000-luvulla on ollut Aviapoliksen suuralueella (116 prosenttia vuodesta 2000 vuoteen 2009) ja hitain (noin 35 prosenttia) Kivistössä ja Tikkurilassa.

Ikäryhmän (65+ v) osuus suuralueen väestöstä on kasvanut vuodesta 2000 kaikilla muilla suuralueilla paitsi Aviapoliksessa, jossa alueen koko väestömäärä on kolminkertaistunut 2000-luvun alkuvuosina. Eläkeiän saavuttaneiden väestöosuus on Myyrmäen, Kivistön ja Tikkurilan suuralueilla suurempi kuin koko Vantaalla keskimäärin. 65–74-vuotiaiden määrän muutos on vuodesta 2000 vuoteen 2009 ollut suhteellisesti suurinta Aviapolikses-

sa, vaikka ikäryhmän osuus alueen väestöstä on alentunut. Kivistössä sen sijaan 75-84-vuotiaiden joukko on kasvanut suuralueista suhteellisesti eniten, kun taas vanhimman ikäryhmän 85 vuotta täyttäneiden joukko on kasvanut eniten Hakunilassa.

Taulukko 1. Vähintään 65 vuotta täyttäneet, lukumäärän muutos ja ikäryhmän osuus koko väestöstä Vantaalla ja suuralueilla 1.1. 2000, 1.1.2009 ja ennuste 1.1.2019

Suuralue Ikäryhmä	Väestön määrä (1.1.)			Väestön määrän muutos				Ikäryhmän osuus koko väestöstä, %	
	2000 lkm	2009 lkm	2019 lkm	2000-09 lkm	prosenttia	2009-19 lkm	prosenttia	2009	2019
65-74-vuotiaat									
Myyrmäki	3 093	4 754	6 725	1 661	53,7	1 971	41,5	9,4	13,5
Kivistö	536	629	1 013	93	17,4	384	61,0	8,2	6,5
Aviapolis	181	438	1 035	257	142,0	597	136,3	2,9	5,4
Tikkurila	2 244	2 707	4 148	463	20,6	1 441	53,2	7,3	10,1
Koivukylä	992	1 514	2 720	522	52,6	1 206	79,7	6,2	10,0
Korso	1 040	1 656	2 926	616	59,2	1 270	76,7	5,8	8,7
Hakunila	1 140	1 810	3 475	670	58,8	1 665	92,0	6,3	12,2
75-84-vuotiaat									
Myyrmäki	1 299	2 165	3 644	866	66,7	1 479	68,3	4,3	7,3
Kivistö	147	280	615	133	90,5	335	119,6	3,7	3,9
Aviapolis	74	127	408	53	71,6	281	221,3	0,8	2,1
Tikkurila	900	1 562	2 215	662	73,6	653	41,8	4,2	5,4
Koivukylä	386	664	1 172	278	72,0	508	76,5	2,7	4,3
Korso	415	687	1 208	272	65,5	521	75,8	2,4	3,6
Hakunila	456	714	1 352	258	56,6	638	89,4	2,5	4,7
85+ -vuotiaat									
Myyrmäki	298	451	1 020	153	51,3	569	126,2	0,9	2,0
Kivistö	37	62	168	25	37,6	106	171,0	0,8	1,1
Aviapolis	21	31	82	10	47,6	51	164,5	0,2	0,4
Tikkurila	226	318	766	92	40,7	448	140,9	0,9	1,9
Koivukylä	117	145	329	28	23,9	184	127,0	0,6	1,2
Korso	79	118	316	39	49,3	198	167,8	0,4	0,9
Hakunila	84	150	339	66	78,6	189	126,0	0,5	1,2

Vähintään 65-vuotiaiden lukumäärä kasvaa tulevaisuudessa nopeasti kaikilla suuralueilla, nopeimmin Aviapoliksen suuralueella. Hitainta kasvu on Myyrmäessä: tulevan kymmenen vuoden aikana kasvu on jopa hieman hitaampaa kuin menneenä yhdeksänä vuotena. Tikkurilassa väestönosan suhteellinen kasvu on kuta kuinkin samansuuruista kuin Myyrmäessä. Hakunilassa 65 vuotta täyttäneiden ja sitä vanhempien määrä lähes kaksinkertaistuu vuoteen 2019 mennessä.

Muutokset asukasmääriltään suurimmissa kaupunginosissa

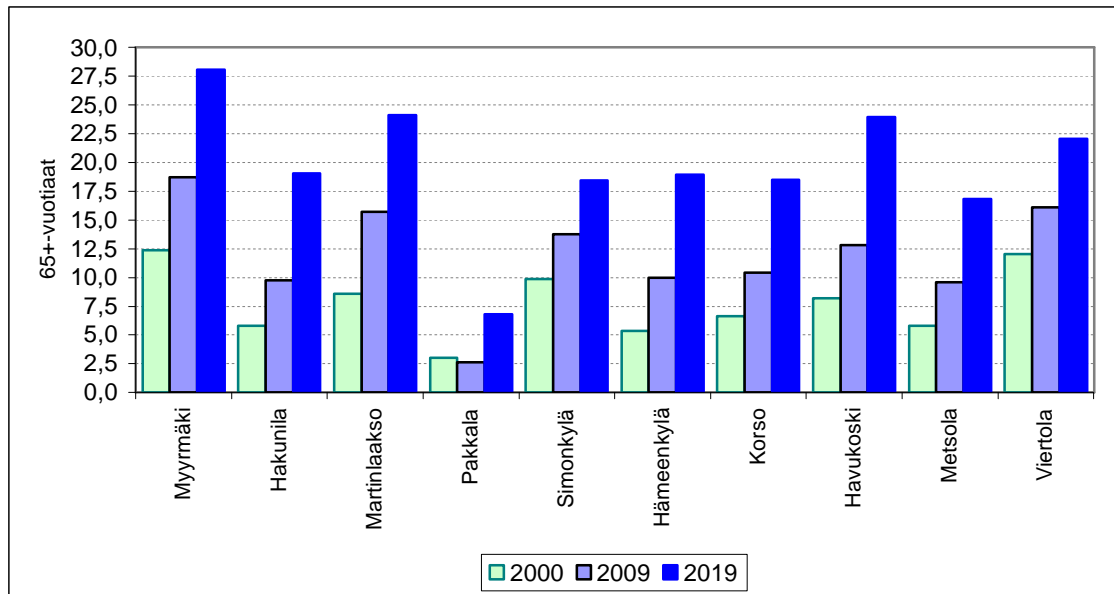
Vähintään 65 vuotta täyttäneitä asui vuoden 2009 alussa eniten Myyrmäen ja Martinlaakson kaupunginosissa. Ikäryhmään kuuluvien määrä on kasvanut lähes kaikissa kaupunginosissa vuodesta 2000 vuoteen 2009.

Myyrmäessä 65 vuotta täyttäneiden määrä on kasvanut lähes tuhannella viimeksi kuluneen yhdeksän vuoden aikana. Toiseksi eniten määrä on lisääntynyt Martinlaaksossa, lähes 800 henkilöllä. Suhteellisesti tarkasteltuna ikäryhmään kuuluvien määrä on kasvanut eniten Pakkalan, kaupunginosassa, vähiten Viertolassa ja Simonkylässä.

Tulevan kymmenen seuraavan vuoden aikana 65 vuotta täyttäneiden määrä kasvaa nopeimmin Pakkalan kaupunginosassa, jossa se kolminkertaistuu. Ikäryhmän osuus pysyy kuitenkin huomattavasti alemmalla tasolla kuin muissa isoissa kaupunginosissa. Viertolas-

sa, Simonkylässä ja Myyrmäessä kasvu on hitainta. Siitä huolimatta vuonna 2019 ennustetaan Myyrmäessä jo useamman kuin joka neljännen olevan vähintään 65 vuotta täyttänyt. Martinlaaksossa ja Havukoskella tähän ikäryhmään kuuluvia on lähes joka neljäs.

Kuvio 3. Vähintään 65 vuotta täyttäneen väestön osuus (%) väestömäärältään kymmenen suurimman kaupunginosan väestöstä 1.1.2000, 1.1.2009 ja ennuste 1.1.2019. (Kaupunginosat 1.1.2009 tilanteen mukaan asukasmäärän mukaan suuruusjärjestyksessä vasemmalta oikealle)

Syntymäpaikka, uskonnollinen yhdyskunta, äidinkieli ja kansalaisuus

Vähintään 65 vuotta täyttäneistä on syntyperäisiä vantaalaisia vain runsas 3 prosenttia, saman verran kuin tämänikäisiä ulkomailla syntyneitä vantaalaisia. Koko Pääkaupunkiseudulla syntyneitä on vajaa 19 prosenttia ja ylipäätään Uudellamaalla ja Itä-Uudellamaalla syntyneitä vajaa 25 prosenttia. Muissa maakunnissa syntyneitä vähintään 65-vuotiaita asuu Vantaalla eniten Pohjois-Karjalasta (7 %), Pohjois-Savosta (7 %), Pirkanmaalta (5 %) ja Etelä-Savosta (5 %). Luovutetulla alueella syntyneiden osuus on lähes 11 prosenttia.

Evangelisluterilaiseen kirkkoon kuului 65 vuotta täyttäneistä 76 prosenttia (koko väestöstä 71 prosenttia). Naisista evangelisluterilaiseen kirkkoon kuuluvia oli 81 prosenttia, miehistä vajaa 69 prosenttia. Vantaan koko väestössä evangelisluterilaiseen kirkkoon kuuluvia miehistä oli 67 prosenttia ja naisista 75 prosenttia. Uskonnolliseen yhdyskuntaan kuulumattomia 65 vuotta täyttäneistä oli 21 prosenttia ja koko väestöstä 26 prosenttia. Naisilla uskonnolliseen yhdyskuntaan kuuluminen on iästä riippumatta selvästi miehiä yleisempää.

Äidinkielenään vähintään 65-vuotiaista vantaalaisista yli 92 prosenttia puhuu suomea, vajaa 6 prosenttia ruotsia ja 2 prosenttia jotain muuta kieltä. Vähintään 75 vuotta täyttäneistä ruotsi on äidinkielenä hieman useammalla ja muu kieli harvemmalla ja 85 vuotta täyttäneistä ruotsia puhuu äidinkielenään yli 9 prosenttia ja vain prosentti jotain vierasta kieltä. Sukupuolten välillä ei ole eroa kuin vanhimmassa ikäryhmässä, jossa naisten äidinkieli oli miehiä useammin ruotsi.

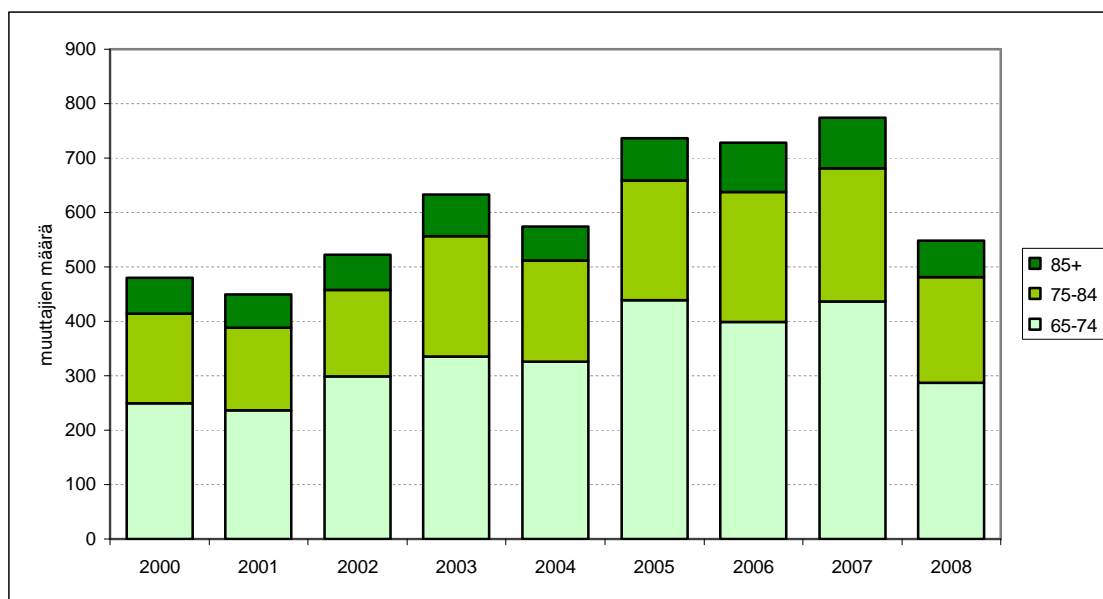
Kun kaikista vantaalaisista ulkomaan kansalaisten osuus oli vuoden 2009 alussa 5,6 prosenttia, oli se vähintään 65-vuotiailla selvästi pienempi, 2,0 prosenttia. Vähintään 65 vuotta täyttäneistä ulkomaan kansalaisten osuus oli suurempi naisilla, kun taas koko väestössä näin oli miehillä.

65 vuotta täyttäneet ja sitä vanhemmat muuttajina

Vähintään 65 vuoden iän saavuttaneiden muuttoalttius on keskimäärin selvästi pienempi kuin koko väestöllä: koko väestöllä muuttoalttiutta kuvaava suhdeluku vuonna 2008 (lähtömuuttajien määrä/väkiluku, %) oli 16,4, mutta 65 vuotta täyttäneillä se oli vain 3,8.

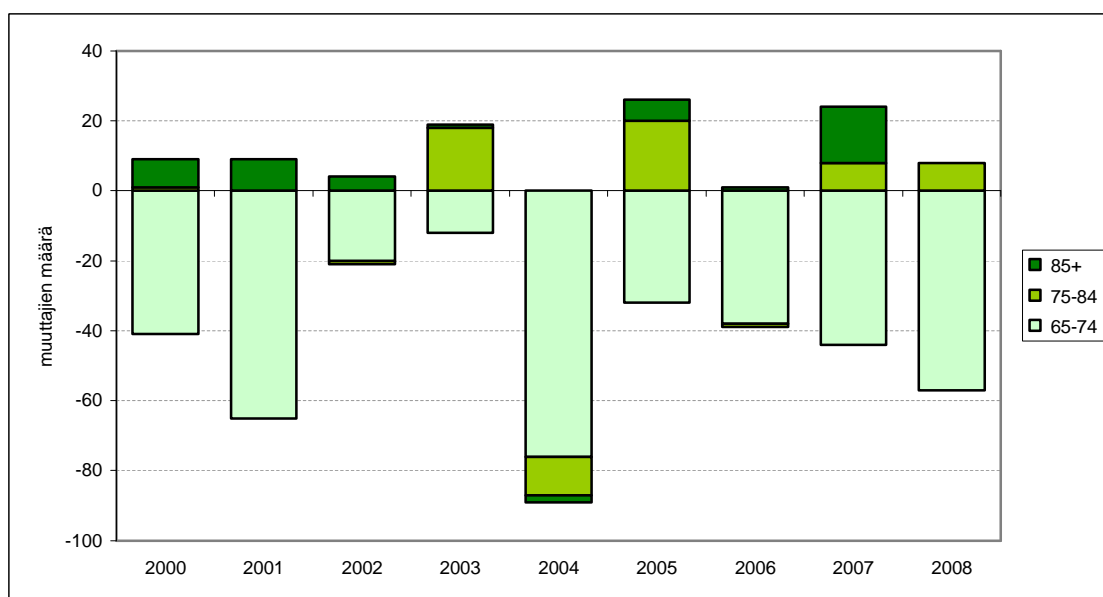
Vuoden 2008 aikana Vantaan sisällä asuinpaikkaansa vaihtoi 549 eläkeiän saavuttanutta vantaalaista. Muuttaneita oli parisen sataa vähemmän kuin muutamana edellisenä vuotena (kuvio 4). Muuttoalttius lisääntyy hieman näissä vanhimmissa ikäryhmissä iän karttuessa.

Kuvio 4. Vantaan sisällä vuosina 2000-2008 muuttaneet vähintään 65 vuotta täyttäneet

Vantaalta muutti vuonna 2009 pois 270 vähintään 65 vuoden ikäistä ja Vantaalle muutti muualta 221 tähän ikäryhmään kuuluvaa. Tulomuuttajista oli naisia 52 prosenttia ja lähti-jöistä 54 prosenttia. Muuttotappiota siis kertyi 65 vuotta täyttäneistä 49 henkilön verran. Muuttotappiota onkin tullut tämänikäisistä vuotta 2004 lukuun ottamatta joka vuosi. Ikäryhmän (65+ -vuotiaat) sisällä muuttotappio kertyy pelkästään 65-74-vuotiaista. Sitä vanhempia on muuttanut lähes joka vuosi enemmän Vantaalle kuin Vantaalta pois (kuvio 5).

Kuvio 5. Vantaalle ja Vantaalta vuosina 2000-2008 muuttaneet vähintään 65 vuotta täyttäneet

Vähintään 65-vuotiaista muuttotappiota on tullut eniten Helsingin seudun kehyskuntiin ja muualle Etelä-Suomeen. Muuttovoittoa on kertynyt Helsingin ja Espoon ohella ulkomailta.

65 vuotta täyttäneiden tulot

Vuoden 2007 tulo- ja varallisuustilaston mukaan Vantaalla oli 20 940 vähintään 65 vuotta täyttänyttä tulonsaajaa. Heistä oli 58 prosenttia naisia. Valtionveronalaisia tuloja 65 vuotta täyttäneillä oli yhteensä 437 276 000 euroa, mistä kertyi kutakin tulonsaajaa kohden keskimäärin 20 880 euroa.

Taulukko 2. Tulot ja tulonsaajat vuosina 2000 ja 2007 iän mukaan

Ikä-ryhmä	tulonsaajat				muutos (%)		keskim. tulot/tulonsaaja, €				muutos (%)	
	2000		2007		2000-2007		2000		2007		2000-2007	
	miehet	naiset	miehet	naiset	miehet	naiset	miehet	naiset	miehet	naiset	miehet	naiset
65+v	6 120	9 060	8 782	12 158	43,5	34,2	19 520	11 660	26 050	17 150	33,5	47,1
muut	63 206	64 642	65 728	67 071	4,0	3,8	26 460	18 430	33 390	23 990	26,2	30,2

Naisten keskimääräiset valtionveronalaiset tulot olivat vain 66 prosenttia miesten vastaavista tuloista. Kaikista tuloista ansiotulojen osuus oli 89 prosenttia ja pääomatulojen osuus vajaa 10 prosenttia. Miehillä pääomatulojen osuus oli runsas 11 prosenttia ja naisilla lähes 8 prosenttia. Palkkatuloja valtionveronalaisista tuloista oli 3,5 prosenttia ja eläketuloja 84,1 prosenttia. Miehillä palkkatulojen osuus oli naisia suurempi (4,7 % vs. 2,3 %).

Vähintään 65 vuotta täyttäneiden keskimääräiset valtionveronalaiset tulot olivat vuonna 2007 miehillä kolmanneksen ja naisilla lähes puolet suuremmat kuin vuonna 2000. Nuoremmissa ikäryhmissä tulojen kasvu oli selvästi pienempää, etenkin naisilla. Naisten ja miesten välinen tuloero oli supistunut kummassakin ikäryhmässä, enemmän 65 vuotta täyttäneillä, jossa se kuitenkin edelleen oli suurempi kuin nuoremmissa ikäryhmissä.

Pääomatulojen osuus kaikista tuloista oli 65 vuotta täyttäneillä vuonna 2000 kaikkiaan 9,6 prosenttia, miehillä 11,8 ja naisilla 7,2 prosenttia. Alle 65-vuotiailla pääomatulojen osuus oli tuolloin pienempi, 6,7 prosenttia (miehet 8,2 %, naiset 4,5 %). Vuonna 2007 alle 65-vuotiailla pääomatulojen osuus oli enää 4,6 prosenttia (miehillä 5,6 %, naisilla 3,3 %), mutta 65 täyttäneillä se oli edelleen 9,6 prosenttia, miehillä hieman alempi, 11,3 prosenttia, mutta naisilla korkeampi 7,8 prosenttia.

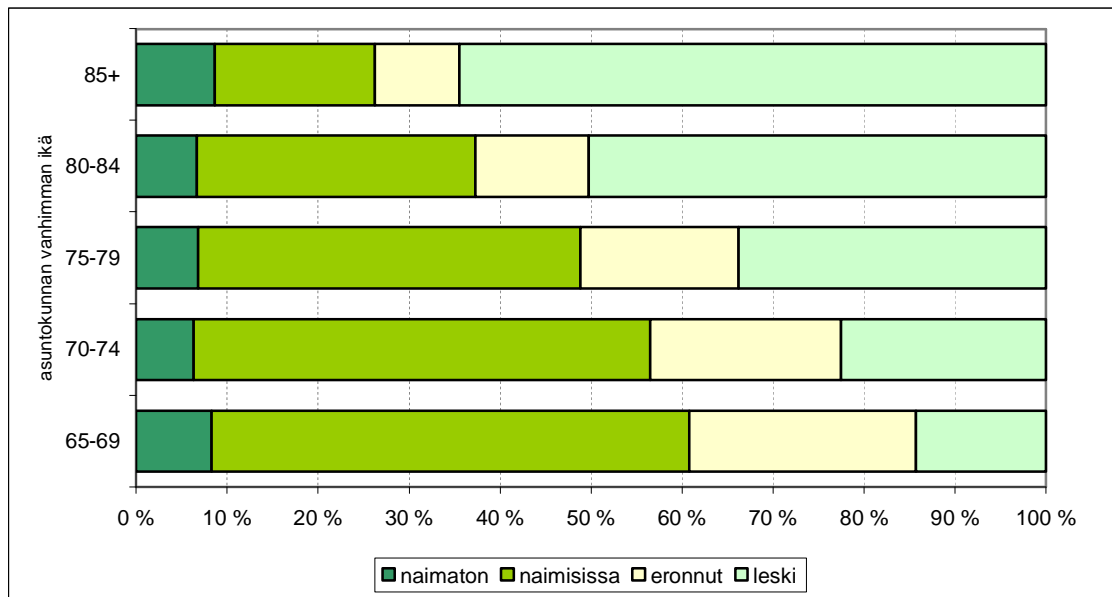
65 vuotta täyttäneiden asutuskunnat ja asuminen

Vantaalla oli vuoden 2009 alussa yhteensä 15 933 asutokuntaa, joissa vanhimman henkilön ikä oli vähintään 65 vuotta. Tämä oli lähes 18 prosenttia kaikista asutokunnista. Asutokuntia, joissa vanhimman ikä oli vähintään 75 vuotta oli 6 308 ja sellaisia, joissa vanhin oli ylittänyt 85 vuoden rajapyykin oli 1 206.

Vähintään 65 vuotta täyttäneistä asutokuntien vanhimmista jäsenistä lähes joka toinen oli naimisissa, lähes joka viides eronnut ja useampi kuin joka neljäs leski. Naimattomia oli vähemmän kuin joka kymmenes. Eronneiden ja leskien määrä kasvaa iän kasvaessa. Kun näitä asutokuntia, jossa vanhin on 65 täyttänyt, tarkastellaan vanhimman jäsenen sukupuolen mukaan muuttuu tilanne: jos asutokunnan vanhin on nainen, on naimattomia joka kymmenes ja naimisissa olevia ja eronneita kumpiakin joka neljäs sekä leskiä kaksi viidestä. Jos taas asutokunnan vanhin on mies, on naimattomia vain joka kahdeskymmenesvi

des, naimisissa olevia useampi kuin joka kolmas, sekä eronneita että leskiä hieman useampi kuin joka kymmenes.

Kuvio 6. Asuntokunnat vanhimman henkilön iän ja siviilisäädyn mukaan 31.12.2008

Yksinasuvia vähintään 65-vuotiaiden asuntokuntia oli vuoden 2009 alussa 7 570. Niistä vähintään 75-vuotiaiden asuntokuntia oli 3 560 ja vähintään 85-vuotiaiden asuntokuntia 821. Vähintään 65 vuotta täyttäneistä yksinasuvista oli naisia 5 821 (77 %), vähintään 75 vuotta täyttäneistä heitä oli 2 862 (80 %) ja 85 vuoden iän saavuttaneista 690 (84 %).

Yksinasuvia 65 vuotta täyttäneiden asuntokuntia oli lukumääräisesti eniten Myyrmäen (2 690) ja toiseksi eniten Tikkurilan suuralueella (1 733). Yksinasuvia vähintään 65 täyttäviä henkilöitä oli alueen asuntokunnista eniten Kivistössä, jossa yksinasuvista yli kolmannes oli vähintään 65 vuotta täyttäneitä ja Myyrmäessä, jossa heitä oli runsas neljännes. Aviapoliksessa heitä oli vähemmän kuin yksi kymmenestä.

Taulukko 3. Kaikki yksinasuvat asuntokunnat ja yksinasuvat vähintään 65 vuotta täyttäneiden asuntokunnat suuralueittain 31.12.2008

Alue	Kaikki yksinasuvat	65+v		65-74v		75-84v		85+v	
		lkm	%/kaikki	lkm	%/65+	lkm	%/65+	lkm	%/65+
Myyrmäki	10 478	2 690	25,7	1 434	53,3	949	35,3	307	11,4
Kivistö	675	230	34,1	114	49,6	85	37,0	31	13,5
Aviapolis	1 952	156	8,0	104	66,7	42	26,9	10	6,4
Tikkurila	7 295	1 733	23,8	840	48,5	694	40,0	199	11,5
Koivukylä	4 211	953	22,6	492	51,6	356	37,4	105	11,0
Korso	4 051	812	20,0	443	54,6	288	35,5	81	10,0
Hakunila	4 520	996	22,0	583	58,5	325	32,6	88	8,8
VANTAA	33 193	7 570	22,8	4 010	53,0	2 739	36,2	821	10,8

Sellaisia vähintään kahden henkilön asuntokuntia, joissa kaikki asuntokuntaan kuuluvat olivat vähintään 65 vuotta täyttäneitä oli 4 670 ja sellaisia asuntokuntia, joissa vanhin oli 65 vuotta täyttänyt oli 3 693.

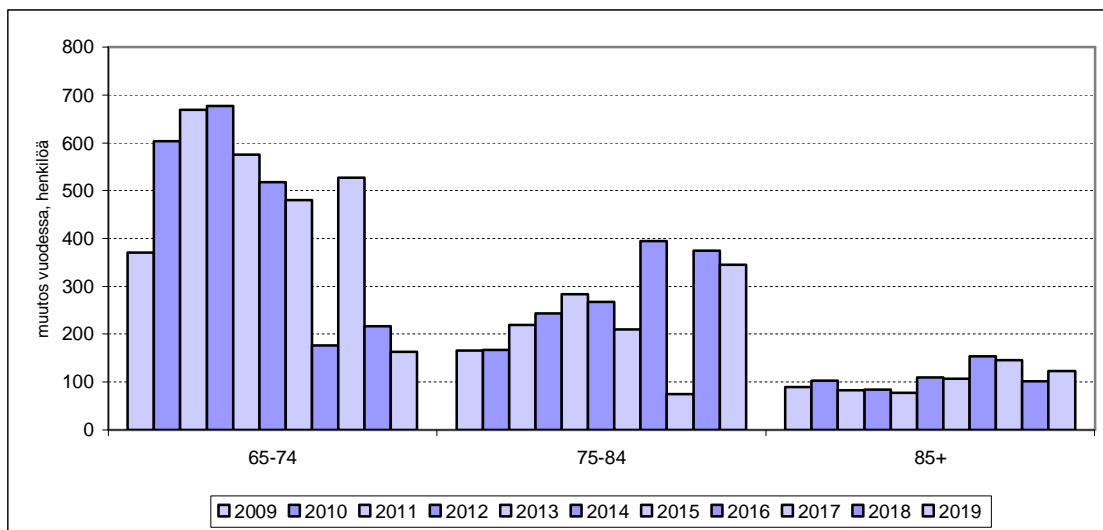
Taulukko 4. Kaikki yksinasuvat asutokunnat ja yksinasuvat vähintään 65 vuotta täyttäneiden asutokunnat suuralueittain 31.12.2008 sukupuolen mukaan

Alue	Kaikki yksinasuvat		65+v		65-74v		75-84v		85+v	
	naiset	miehet	naiset	miehet	naiset	miehet	naiset	miehet	naiset	miehet
Myyrmäki	5 884	4 594	2 134	556	1 090	344	777	172	267	40
Kivistö	336	339	152	78	74	40	54	31	24	7
Aviapolis	1 011	941	110	46	74	30	29	13	7	3
Tikkurila	4 165	3 130	1 363	370	649	191	549	145	165	34
Koivukylä	2 298	1 913	733	220	343	149	295	61	95	10
Korso	2 003	2 048	562	250	289	154	213	75	60	21
Hakunila	2 456	2 074	767	229	440	143	255	70	72	16
VANTAA	18 153	15 040	5 821	1 749	2 959	1 051	2 172	567	690	131

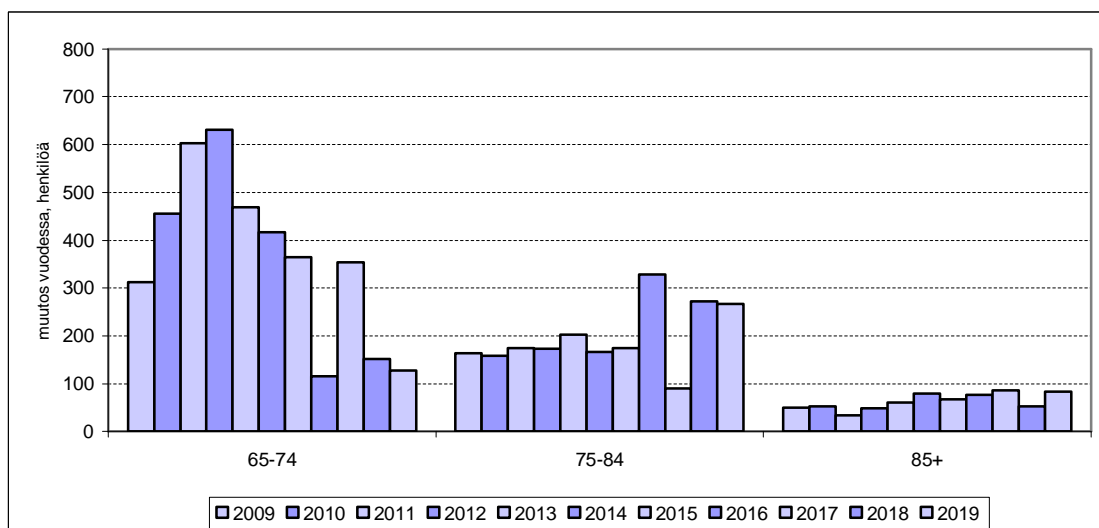
Taulukko 4a. Yksinasuvien vähintään 65 vuotta täyttäneiden asutokuntien osuus kaikista alueen asutokunnista ja eri ikäryhmien osuus kaikista alueen vähintään 65 vuotta täyttäneistä yksinasuvista asutokunnista suuralueittain 31.12.2008 sukupuolen mukaan

Alue	Kaikki yksinasuvat		65+v		65-74v		75-84v		85+v	
	naiset	miehet	naiset	miehet	naiset	miehet	naiset	miehet	naiset	miehet
Myyrmäki	100	100	36,3	12,1	51,1	61,9	36,4	30,9	12,5	7,2
Kivistö	100	100	45,2	23,0	48,7	51,3	35,5	39,7	15,8	9,0
Aviapolis	100	100	10,9	4,9	67,2	65,2	26,4	28,3	6,4	6,5
Tikkurila	100	100	32,7	11,8	47,6	51,6	40,3	39,2	12,1	9,2
Koivukylä	100	100	31,9	11,5	46,7	67,8	40,2	27,7	13,0	4,5
Korso	100	100	28,1	12,2	51,4	61,6	37,9	30,0	10,7	8,4
Hakunila	100	100	31,2	11,0	57,4	62,4	33,2	30,6	9,4	7,0
VANTAA	100	100	32,1	11,6	50,8	60,1	37,3	32,4	11,9	7,5

Kuvio 2n. Naisten ikäryhmän vuosimuutos, ennuste vuosille 2009-2019

Kuvio 2m. Miesten ikäryhmän vuosimuutos, ennuste vuosille 2009-2019

Sellaisista asutokunnista, joissa vanhin asukas oli vähintään 65 vuotta täyttänyt, 62 prosenttia asui vuoden 2008 lopussa kerrostaloissa ja 38 prosenttia pientaloissa. Yksinään asuvista vähintään 65 vuotta täyttäneistä asui erillisissä pientaloissa 15 prosenttia (1 152 henkilöä). Yksinään erillisissä pientaloissa asuvista vähintään 65 vuotta täyttäneistä naisia oli 68 prosenttia.

Vähintään kahden henkilön muodostamista asutokunnista, joissa kaikki olivat vähintään 65-vuotiaita asui erillisissä pientaloissa 37 prosenttia ja asutokunnista, joissa oli sekä yli että alle 65-vuotiaita erillisissä pientaloissa asuvia oli hieman useampi, 40 prosenttia.

Kaikista yksinasuvista vähintään 65 vuotta täyttäneistä henkilöistä 97 prosenttia asui hyvin varustetuissa¹ asunnoissa. Erillisissä pientaloissa asuvista vähintään 65 vuotta täyttäneistä yksinasuvista 149 (13 %) asui puutteellisesti varustetussa² asunnossa. Puutteellisesti varustetuissa asunnoissa asuvia oli enemmän yksinasuvissa kuin useamman henkilön asutokunnissa.

¹ Asunto on hyvin varustettu, kun siinä on vesijohto, viemäri, lämminvesi, wc, peseytymistilat ja keskus- tai sähkölämmitys.

² Puutteellisesti varustetusta asunnosta puuttuu vai peseytymistilat ja/tai keskus(/sähkö-)lämmitys.

Vuonna 2008 Vantaalla tehdyn hissiselvityksen mukaan hissittömissä kolmikerroksisissa taloissa asui vuoden 2008 alussa 2 355 vähintään 65-vuotiasta ja nelikerroksisissa taloissa heitä asui 478. Vähintään 75 vuoden iän saavuttaneita asui hissittömissä kolmikerroksisissa taloissa 839 ja nelikerroksisissa taloissa 171 henkilöä. Kaikkiaan 14 prosenttia 65 vuotta täyttäneistä vantaalaisista asui 3-4-kerroksisissa hissittömissä taloissa .

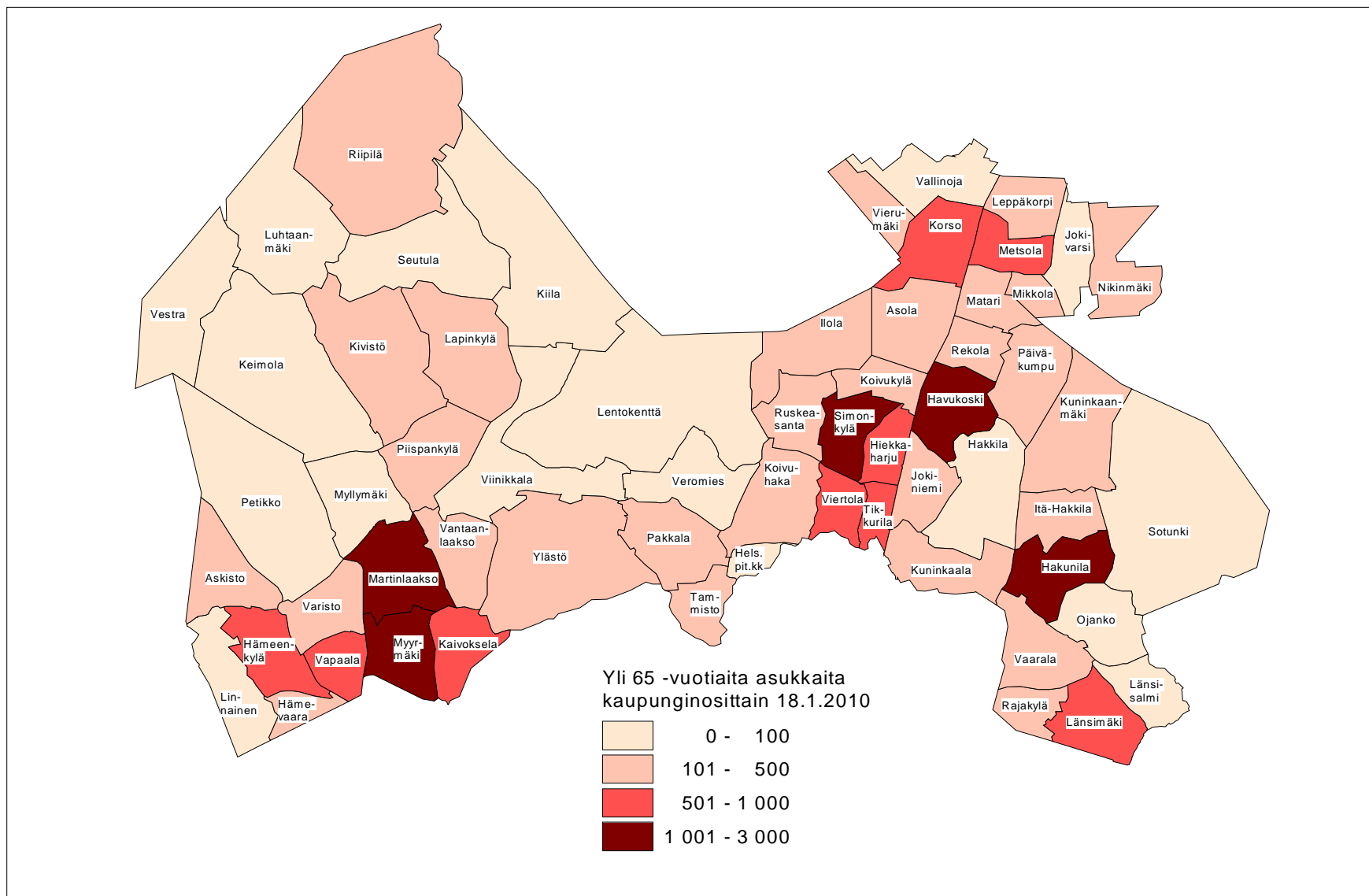
Taulukko 5. Hissittömissä 3-4 kerroksisissa taloissa asuvien 65 vuotta täyttäneiden määrä Vantaan suuralueilla 1.1.2008

Alue/ suuralue	65-74 v	75+ v	65+ v	Osuus alueen ko. ikäisestä väestöstä, %		
				65-74 v	75+ v	65+ v
Myyrmäki	524	310	834	11,6	12,5	11,9
Kivistö	19	5	24	3,2	1,5	2,6
Aviapolis	7	0	7	1,9	0,0	1,3
Tikkurila	608	431	1 039	23,3	24,2	23,7
Koivukylä	166	61	227	11,6	8,0	10,4
Korso	329	133	462	21,0	17,3	19,8
Hakunila	170	70	240	10,1	8,6	9,6
Vantaa	1 824	1 009	2 833	14,1	13,4	13,9

Tikkurilan suuralueella hissittömissä vähintään kolmikerroksisissa taloissa asuvien 65 vuotta täyttäneiden osuus alueen kaikista tuonikäisistä oli neljännes ja Korson suuralueella viidennes. Myyrmäessä, Koivukylässä ja Hakunilassa tällaisissa taloissa asui kymmenesosa kaikista alueen vähintään 65-vuotiaista.

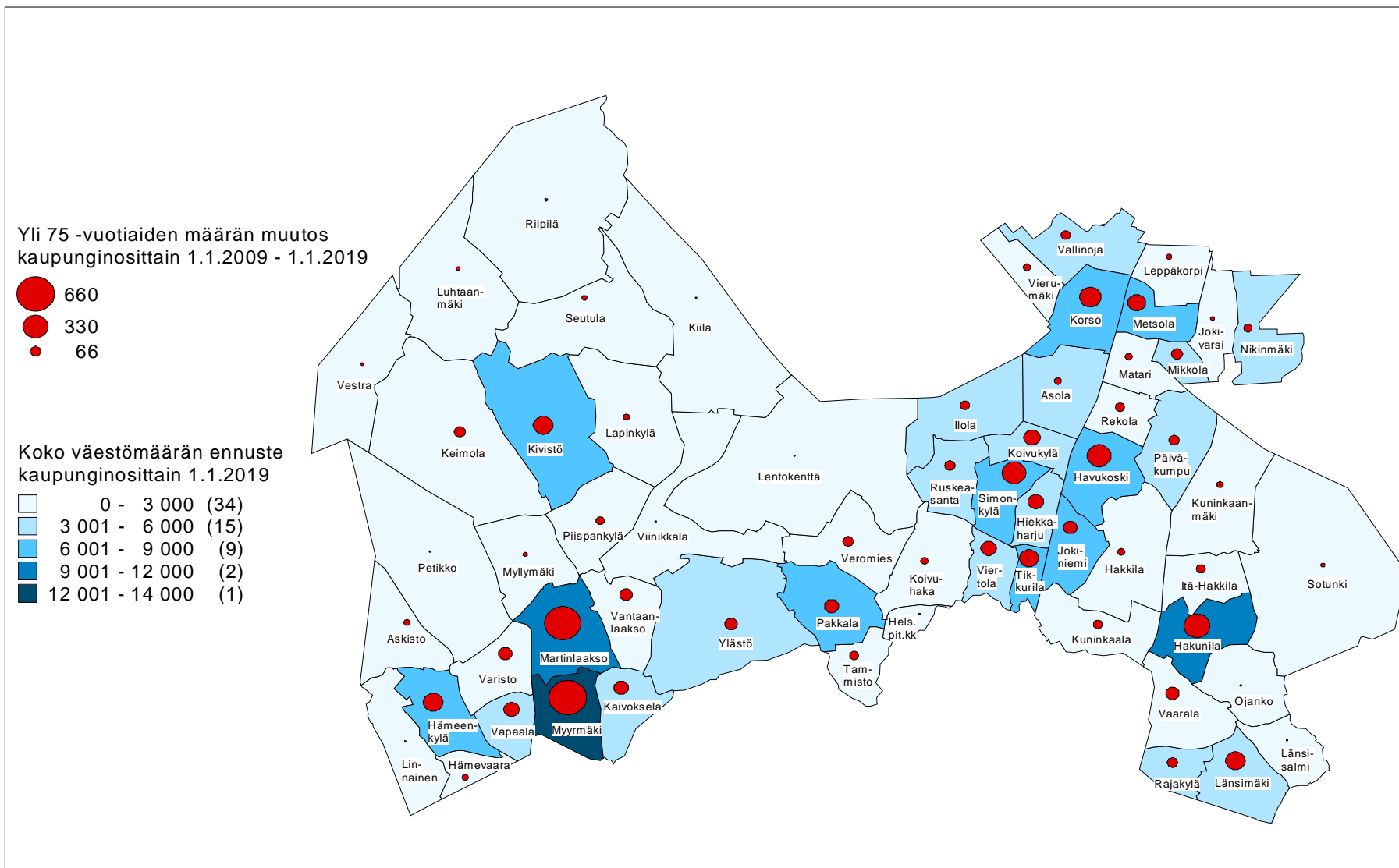
Lähteet: Facta-kuntarekisterin rakennustiedot
Tilastokeskus: PX-Web tilastotietokannat
Vantaan kaupunki, maankäytön ja ympäristön toimiala/asumisasiat: Hissiselvitys 2008
Vantaan kaupunki, tilasto ja tutkimus: Vantaan väestöennuste 2009 (A4:2009)
Vantaan kaupunki, tilasto ja tutkimus: Vantaan väestö 2007/2008 ja 2008/2009 (B13:2008 ja B14:2009)

Liite 9 Yli 65 -vuotiaita asukkaita kaupunginosittain 18.1.2010

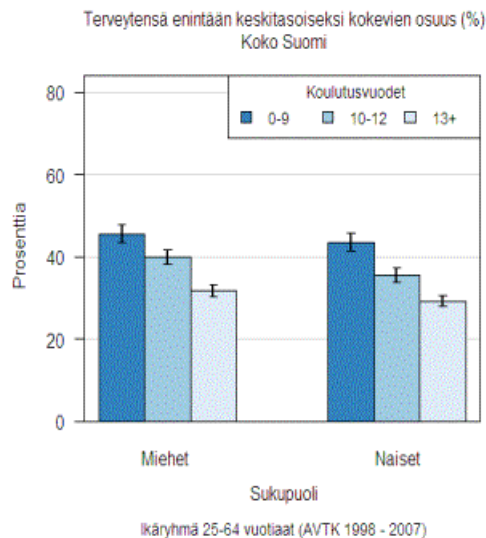
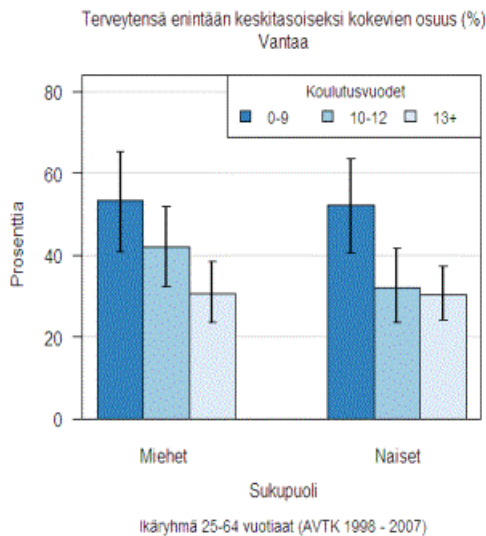

Liite 10 75 -vuotiaiden määrän muutos 1.1.2009-1.1.2019 sekä kokonaisväestömäärän ennuste v. 2018 kaupunginosittain.

Lähde: Vantaan väestö 2008/2009/B14:2009 ja Vantaan väestöennuste 2009/A5:2009.

Koettu terveys koulutusvuosien mukaan Vantaalla ja koko Suomessa

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

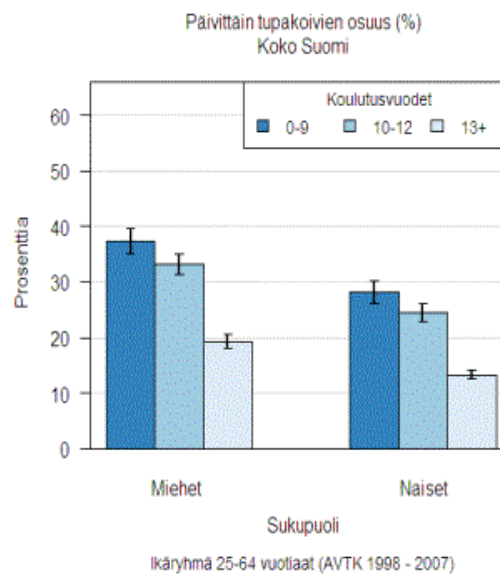
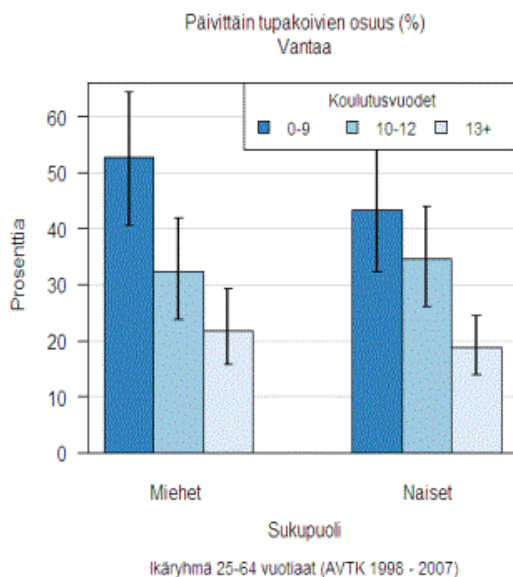
31.12.2009

Esityksen nimi / Tekijä

1

Päivittäinen tupakointi koulutusvuosien mukaan Vantaalla ja koko Suomessa

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

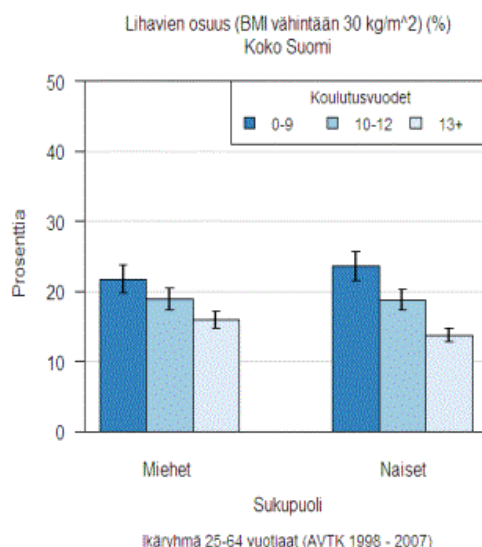
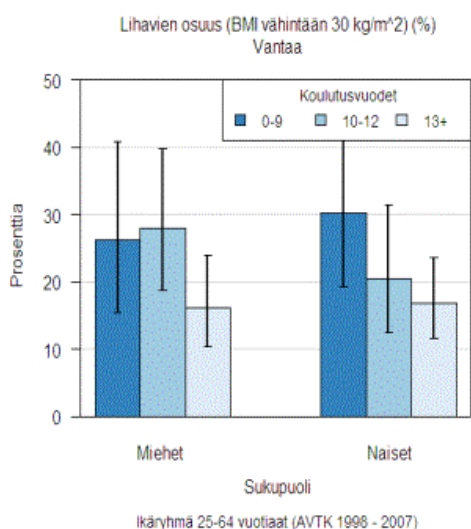
31.12.2009

Esityksen nimi / Tekijä

2

Lihavuus koulutusvuosien mukaan Vantaalla ja koko Suomessa

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

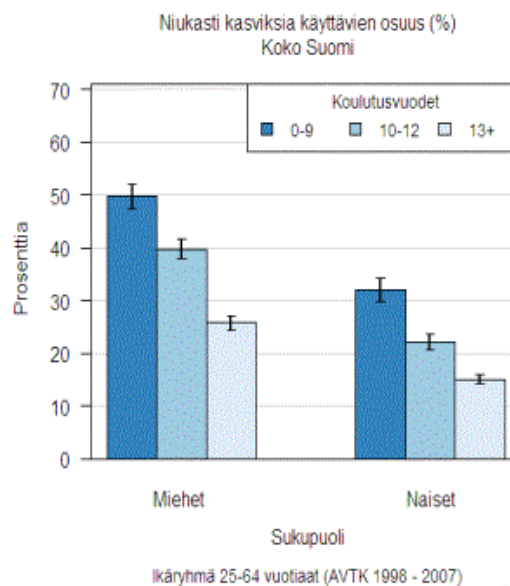
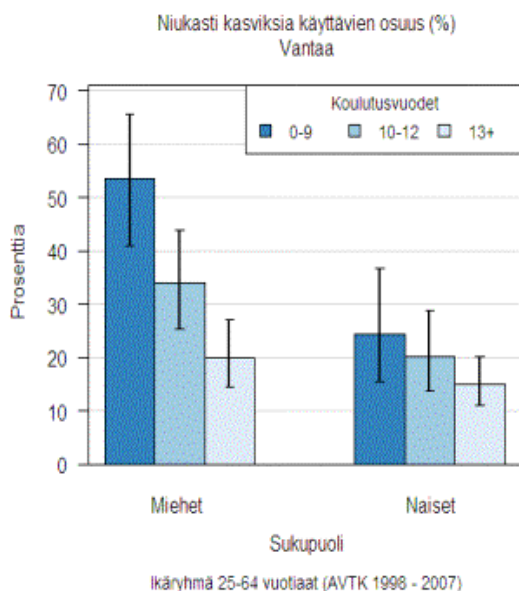

31.12.2009

Esityksen nimi / Tekijä

3

Kasvisten käyttö koulutusvuosien mukaan Vantaalla ja koko Suomessa

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

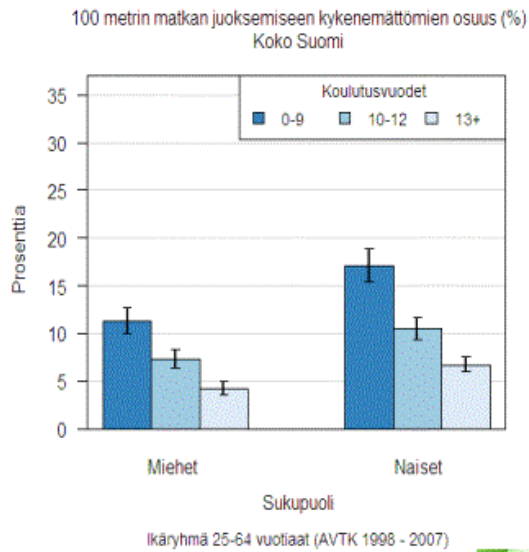
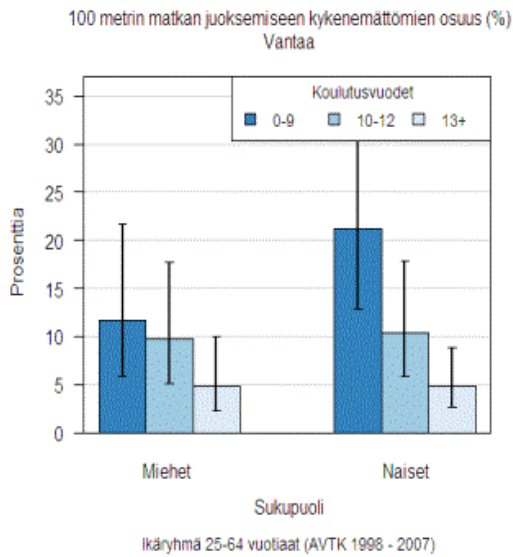

31.12.2009

Esityksen nimi / Tekijä

4

Liikkumiskyky koulutusvuosien mukaan Vantaalla ja koko Suomessa

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

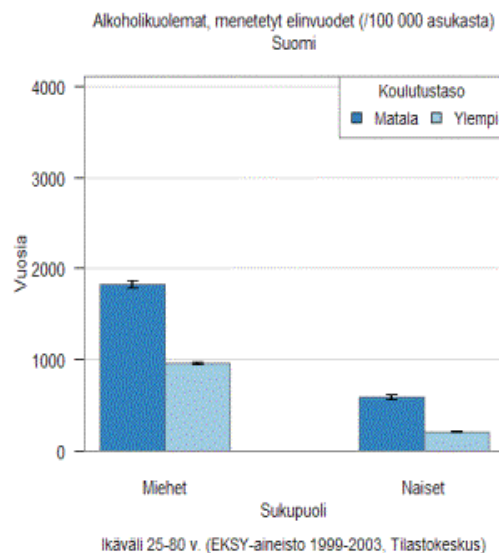
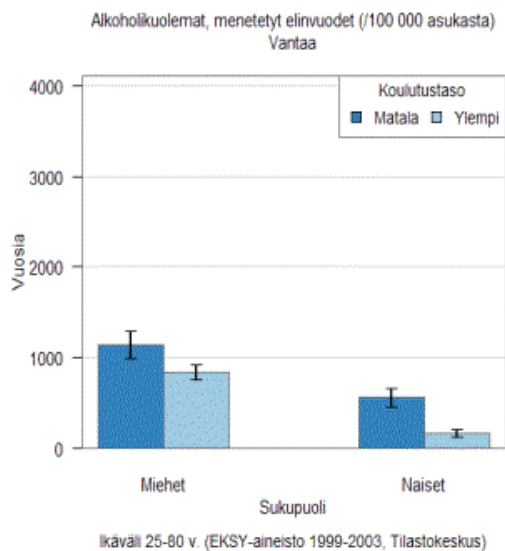

31.12.2009

Esityksen nimi / Tekijä

5

Alkoholikuolemat koulutusvuosien mukaan Vantaalla ja koko Suomessa

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

31.12.2009

Esityksen nimi / Tekijä

6

